DOSAR NR.10476/2/2009 ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA CIVILĂ NR.5114

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN DATA DE 14.12.2010
CURTEA COMPUSĂ DIN :
PREŞEDINTE CANACHEU CLAUDIA
GREFIER RADU MARIANA

Pe rol fiind pronunţarea asupra acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul HORVATH MARTON.

Dezbaterile pe fondul cauzei au avut loc în şedinţa publică de la 07.12.2010, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când instanţa având nevoie de timp pentru a delibera şi pentru a da posibilitate părţilor să depună concluzii scrise a amânat pronunţarea la 14.12.2010.

CURTEA,

Prin acţiunea înregistrată pe rolul acestei instanţe la data de 09.11.2009, reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a chemat în judecată pârâtul HORVATH MARTON solicitând constatarea existenţei calităţii de colaborator al Securităţii, în privinţa pârâtului.

În motivarea acţiunii a arătat că pârâtul a candidat la funcţia de primar al comunei Mociu, judeţul Cluj. Conform prevederilor art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau colaborator al Securităţii, persoanele care candidează sau ocupă demnităţi sau funcţii prevăzute la art. 3 lit. b) - h)[1].

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/I/358 din 05.02.2009, pârâtul a fost recrutat la data de 23.09.1982 „pentru încadrarea informativă a unor locuitori din satul Chesău, com. Mociu, jud. Cluj, semnalaţi cu manifestări naţionalist – iredentiste, precum şi pentru cunoaşterea stării generale de spirit din localitate sau de la locul de muncă C.A.P. Chesău". La aceeaşi dată a semnat Angajament, olograf, preluând numele conspirativ de colaborator „CHEZAN DOREL".

A precizat că relaţia pârâtului cu organele de Securitate a debutat anterior semnării angajamentului, ofiţerul consemnând următoarele: „şi

până în prezent HORVATH Marton a mai informat organele noastre despre unele aspecte şi lipsuri din activitatea C.A.P. cât şi despre comportarea unor tineri, având posibilităţi în acest sens întrucât tatăl său este gestionar al bufetului din sat" şi „a fost folosit, după venirea din armată, ca persoană de sprijin pe linie de miliţie, furnizând unele date cu privire la modul de desfăşurare a activităţii în cadrul C.A.P. cât şi în legătură cu starea de spirit din comună".

Reclamantul a apreciat că sunt îndeplinite condiţiile prev. de art. 2 lit. b din OUG 24/2008, în sensul că informaţiile furnizate de pârât se referă la comentarii duşmănoase şi injurii adresate comuniştilor, deci la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist, aceste informaţii fiind exploatate în dosarul informativ al persoanei semnalate de sursă.

Aceste condiţii sunt îndeplinite, în opinia reclamantului, de următoarele informaţii furnizate de pârât: „referitor la evenimentele petrecute la data de 22.01.1985, vă informez următoarele. Numitul S. I., în seara zilei de 22.01.1985, aflat în stare de ebrietate, a avut unele ieşiri duşmănoase. Fapta s-a petrecut la bufetul din sat, unde cel în cauză a cântat cântece maghiare vechi cu conţinut naţionalist şi a adus injurii comuniştilor din România. Cel în cauză era împreună cu T. M. din satul Chesău, iar sursa a fost prezentă la injuriile adresate comuniştilor. Restul sursa le ştie de la oamenii din sat, cu care a purtat discuţii."

Aceste informaţii vizează îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prev. de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art.19 din Pactul Internaţional cu privire la drepturile Civile şi Politice.

Pârâtul a formulat întâmpinare prin care a invocat excepţia inadmisibilităţii acţiunii în raport de disp. art. 7 alin.2 lit. b din OUG 24/2008, având în vedere că prezenta acţiune a fost introdusă fără avizul prealabil al Direcţiei juridice.

Absenţa acestui aviz prealabil atrage consecinţa că membrii Colegiului nu au cunoscut punctul de vedere juridic atunci când au decis, convingerea lor exprimată prin vot fiind viciată sau cel puţin lacunară.

Pe fondul cauzei a solicitat respingerea acţiunii, informaţiile furnizate fiind limitate din punct de vedere al conţinutului, iar cea mai mare parte a relaţiilor pârâtului cu autorităţile ordinii de drept nu s-au produs cu lucrători ai Securităţii, interfaţa pârâtului fiind şeful postului de Miliţie.

Informaţiile pe care le-a oferit vizau stabilirea adevărului în legătură cu delicte minore(de genul spargerea geamului unei locuitoare a satului).Sprijinirea organelor de urmărire penală în aflarea adevărului privind comiterea unor infracţiunii de drept comun constituie o expresie a spiritului civic şi o îndatorire legală a oricărui cetăţean, inclusiv în regimul statului de drept. De altfel, din întregul cuprins al O.U.G. nr.24/2008 şi al Legii nr.293/2008 rezultă cu limpezime că acţiunea de

deconspirare priveşte exclusiv informaţiile furnizate lucrătorilor propriu-zişi ai Securităţii, nu şi celor ai Miliţiei, Procuraturii, Pompierilor sau altor autorităţi, cu atât mai mult când conţinutul informaţiilor nu privea profilul Securităţii.

Acele informaţii, sumare şi sporadice, oferite şefului postului de Miliţie au fost incluse de reclamant în materialul probator pentru a se eschiva de la sarcina dovezilor privind colaborarea cu Securitatea în înţelesul legii deconspirării.

S-a mai susţinut că a fost contactat de lucrătorii Securităţii în condiţiile în care în satul Chesău apăruseră manifestări iredentiste şi şovine, cu conţinut îndreptat împotriva unităţii şi integrităţii ţării, manifestări ostile statului, indiferent de regimul politic şi de orânduirea socială.

Pârâtul a mai arătat că acţiunea confundă relaţia de orice fel cu Securitatea cu noţiunea juridică de „calitate de colaborator" în înţelesul legislaţiei deconspirării, iar justiţia nu poate valida punctul de vedere că între drepturile şi libertăţile omului s-ar înscrie şi „dreptul" de a contesta integritatea ţării, libertatea de propovădui revizuirea frontierelor.

Reclamantul a depus la dosar copii ale următoarelor înscrisuri : Nota de Constatare nr.S/DI/I/358 din 05.02.2009, înscrisuri din dosarele având la CNSAS cotele R 188310 şi I 211985, avizul asupra notei de constatare dat de Direcţia juridică la data de 11.05.2009.

În raport de depunerea acestui aviz, pârâtul a renunţat la susţinerea excepţiei inadmisibilităţii acţiunii invocată prin întâmpinare.

Analizând actele aflate la dosar, Curtea reţine în fapt că la data de 23.09.1982, pârâtul a semnat cu numele său real un angajament olograf prin care se angaja să sprijine în mod sincer şi organizat organele de securitate, să semnaleze orice faptă care contravine legilor statului, oricare ar putea afecta Securitatea statului român.

Se precizează în angajament că semnalările le va face în scris şi le va semna cu pseudonimul „Chezan Dorel".

Acest angajament se regăseşte în dosarul având la CNSAS cota R 188310 al cărui titular este pârâtul, recrutat pentru încadrarea informativă a unor locuitori din satul Chesău, com. Mociu, jud. Cluj, semnalaţi cu manifestări naţionalist – iredentiste, precum şi pentru cunoaşterea stării generale de spirit din localitatea sau de la locul de muncă, C.A.P. Chesău.

Anterior semnării angajamentului a fost întocmit la data de 10.09.1982, de către lt. col. C.M. din cadrul Inspectoratului Judeţean Cluj, Serviciul 1, un raport privind cunoaşterea personală a pârâtului în care se menţionează că acesta dispune de calităţi şi posibilităţi pentru munca informativă, adoptă o atitudine corespunzătoare faţă de organele M.I., redând şefului de post până în prezent, unele aspecte privind starea de spirit a cetăţenilor din sat, cât şi despre activitatea ce se desfăşoară în cadrul CAP.

În consecință, se întocmește la data de 22.09.1982 un raport cu propuneri de recrutare ca informator a pârâtului, iar la data de 23.09.1982, de către șeful postului de Miliție Mociu, un raport de investigații în care se consemnează că pârâtul a fost folosit după venirea din armată, ca persoană de sprijin pe linie de miliție, furnizând unele date cu privire la modul de desfășurare a activității în cadrul CAP, cât și în legătură cu starea de spirit din comună.

Modul în care a decurs recrutarea pârâtului este relatat în raportul întocmit la 24.09.1982 în care se precizează că acesta are posibilitatea de a semnala aspecte legate de atitudinea și comportarea unor oameni, îndeosebi din rândurile tineretului, precum și de activitatea unor turiști, îndeosebi din R.P.U. care vin în satul Chesău ca turiști sau în vizită la rude, fiind de acord să sprijine organele de Securitate.

În dosar se află copia dactilo a Notei informative dată de pârât la 28.01.1985, primită de lt. T.P. de la Inspectoratul Județean Cluj, Serviciul 1 în care pârâtul relatează referitor la evenimentele petrecute la data de 22.01.1985 că „numitul S. I., în seara zilei de 22.01.1985, aflat în stare de ebrietate, a avut unele ieșiri dușmănoase. Fapta s-a petrecut la bufetul din sat, unde cel în cauză a cântat cântece maghiare vechi cu conținut naționalist și a adus injurii comuniștilor din ROMÂNIA. Cel în cauză era împreună cu T. M. din satul CHESĂU, iar sursa a fost prezentă la injuriile adresate comuniștilor. Restul sursa le știe de la oamenii din sat, cu care a purtat discuții."

Conform notei ofițerului consemnată pe nota informativă, pârâtul(sursa) a furnizat nota în baza sarcinilor trasate, iar cele relatate se confirmă prin actele premergătoare efectuate, numitul S.I. fiind lucrat în supraveghere informativă pentru manifestări similare, dispunându-se atașarea notei la mapa S.I. și ca material de verificare la dosarul personal.

Originalul notei informative se află în dosarul având la CNSAS cota I 211985 – titular SI care a fost urmărit și avertizat pentru manifestări naționaliste.

Cu privire la activitatea desfășurată de pârât au fost întocmite două note de analiză de către lt. col. C.M. din cadrul Inspectoratului Județean Cluj, Serviciul 1, la datele de 22.101983 și 19.11.1984.

În prima notă de analiză se menționează că pârâtul a furnizat 5 note informative, toate de valoare operativă, prin care demască activitatea naționalistă maghiară a unor persoane din satul Chesău, comuna Mociu, iar în baza acestor semnalări au fost depistate, documentate și finalizate două anturaje de persoane care, în mod frecvent, au cântat cântece cu caracter naționalist – iredentist.

În cea de-a doua notă este analizată activitatea pârâtului în anul 1984, an în care a furnizat 16 materiale informative despre elemente cu manifestări naționaliste maghiare din satul Chesău și în legătură cu unele aspecte negative din cadrul CAP.

Curtea apreciază că în cauză sunt îndeplinite condiţiile prev. de art. 2 lit. b din OUG 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Potrivit acestor dispoziţii colaborator al Securităţii este persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor.

Prima condiţie este îndeplinită având în vedere că prin informaţiile furnizate în nota din data de 28.01.1985, pârâtul denunţa activităţi potrivnice regimului totalitar comunist şi anume adresarea unor injurii comuniştilor şi comentarii duşmănoase la adresa acestora.

De asemenea, este îndeplinită şi cea de-a doua condiţie, aceste informaţii vizând îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prev. de art. 28 din Constituţia României din 1965 şi art.19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Susţinerea pârâtului că cea mai mare parte a relaţiilor sale cu autorităţile nu s-a produs cu lucrători ai Securităţii, interfaţa fiind şeful postului de Miliţie este irelevantă în cauză, în condiţiile în care nota informativă din 28.01.1985 în raport de care se reţine calitatea de colaborator al Securităţii a fost primită de un lucrător al Securităţii – lt. T.P. din cadrul Inspectoratului Judeţean Cluj, Serviciul 1.

De altfel, şi în Nota de analiză din 22.10.1983 se precizează că, iniţial, pârâtul a fost dat în legătura postului de miliţie Mociu, după care a fost luat în legătura ofiţerului care deserveşte această comună, pentru a-l forma şi a desfăşura o activitatea mai corespunzătoare cu acesta.

Se mai arată în întâmpinare că informaţiile date de pârât Securităţii ar fi obligatoriu de furnizat chiar şi în condiţiile statului de drept, în condiţiile apariţiei unor manifestări iredentiste şi şovine, cu conţinut îndreptat împotriva unităţii şi integrităţii ţării.

Sub acest aspect, Curtea reține că, relatând despre cântecele maghiare vechi cu conținut naționalist cântate de persoana care se afla deja în supraveghere informativă, pârâtul nu avea obligația de a relata că respectiva persoană a adresat injurii comuniștilor, fiind neîndoielnic faptul că asemenea relatări aveau consecințe în ceea ce privește pe persoana semnalată cu astfel de comentarii dușmănoase referitoare la regimul comunist.

Susține pârâtul că singurele informații concrete vizau atitudini iredentist – șovine, iar printre drepturile și libertățile omului nu se înscrie dreptul de a contesta integritatea țării.

Așa cum s-a arătat, informațiile denunțau o activitate potrivnică regimului comunist, chiar dacă au fost furnizate în condițiile existenței unor manifestări iredentist șovine, și ele au vizat îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor.

În raport de aceste considerente, constatând îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit. b din OUG 24/2008, Curtea, în temeiul art. 11 din ordonanță va admite acțiunea și va constata existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul HORVATH MARTON domiciliat în comuna Mociu, nr.204, jud. Cluj.

Constată existența calității de colaborator al Securității, în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 14.12.2010.

PRESEDINTE — Canacheu Claudia

GREFIER — Radu Mariana

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Cont. adm.
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. ...2/2009 se legalizează de noi
GREFIER

CONFORM CU ORIGINALUL

Red. C.C./Tehnored.R.M./4 ex./...2011